

TURINYS

- 6 -asis VAS „Aiškinamasis raštas“
- 8- asis VAS „Nuosavas kapitalas“
- 9- asis VAS “Atsargos”
- 16-asis VAS “Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į dukterines įmones”
- 24-asis VAS “Pelno mokestis”
- 35-asis VAS “Įmonių pertvarkymas”
- 37-asis VAS “Jungtinė veikla”
- 38-asis VAS “Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos
- Kitų VAS pakeitimai

6 VAS „AIŠKINAMASIS RAŠTAS“

- Nauja redakcija
- Taikomas 2013 sausio 1d. ir vėliau prasidėjusių finansinių metų finansinių ataskaitų aiškinamajam raštui

3

6-OJO VAS STRUKTŪRA IR TAIKYMAS

VAS skyrius	Taikymas
I. Bendrosios nuostatos	Bendra informacija
II. Aiškinamojo rašto turinys	AR ir SAR
III. Bendroji aiškinamojo rašto dalis	AR ir SAR
IV. Apskaitos politika	AR ir SAR
V. Sutrumpinto aiškinamojo rašto pastabos	SAR
VI. Aiškinamojo rašto pastabos	AR
VII. Įmonės reorganizavimas, atskyrimas ir pertvarkymas	AR ir SAR
VIII. Baigiamosios nuostatos	AR ir SAR

4

REIKALAVIMAI AIŠKINAMOJO RAŠTO TURINIUI

- Turi būti pateikiama standarto reikalaujama ***ir kita reikšminga informacija***
- Nereikšminga informacija ***neturi užgožti*** svarbios
- ***Aiškinami įvykiai***, kurie paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ***buvo įvykę***
- Pateikiama ataskaitinių metų ir mažiausiai vienu praėjusių metų informacija

5

KITI SU INFORMACIJOS AIŠKINAMAJAME RAŠTE ATSKLEIDIMU SUSIJĘ STANDARTAI

- 28-asis VAS „Įmonių likvidavimas“
- 29-asis VAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“
- 16-asis VAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į dukterines įmones“
- 38 –asis VAS „Neribotos civilinės atsakomybės Juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“, o ***jeigu taiko visus standartus aiškinamąjį raštą rengia pagal 6-ąjį VAS***
- 33 –asis VAS „Finansų maklerių įmonių ir valdymo įmonių finansinė atskaitomybė“
- 34 –asis VAS taiko įmonės, kurios nusprendžia arba privalo pateikti informaciją apie segmentus.
- 39 –asis VAS „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“
- 43-asis VAS „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“

6

8-ASIS VAS „ NUOSAVAS KAPITALAS“

Ankstesnė VAS redakcija	Nauja VAS redakcija
11 p. Jei akcijų emisijos kaina viršija jų nominalią vertę, kainos perviršis registruojamas akcijų priedų sąskaitoje.	11 p. Jei akcijų emisijos kaina viršija jų nominalią vertę, kainos perviršis registruojamas akcijų priedų sąskaitoje. <i>Šioje sąskaitoje parodoma apmokėta perviršio dalis.</i>
Naujas punktas	18 ¹ Perkainojimo rezervo (rezultatų) sąskaitoje registruojama pelno ar nuostolio dalis, kuri atsiranda, kai apsidraudimo priemonės nuo pinigų srautų ir (ar) nuo grynųjų investicijų į užsienio įmonę valiutos kurso pasikeitimo įvertinamos tikrąją verte pagal 26-ąją VAS „ išvestinės finansinės priemonės“

7

8-ASIS VAS „ NUOSAVAS KAPITALAS“

Ankstesnė VAS redakcija	Nauja VAS redakcija
20.3. kai perkainotas turtas nurašomas	20.3. kai perkainotas turtas <i>ir (ar) iš apsidraudimo priemonės atsiradęs finansinis turtas ar finansinis išipareigojimas</i> nurašomi
20.4 kai perkainotas turtas perleidžiamas	20.4. kai perkainotas turtas <i>ir (ar) iš apsidraudimo priemonės atsiradęs finansinis turtas ar finansinis išipareigojimas</i> perleidžiamas
Naujas punktas	20.9. Kai dėl tikrosios vertės pasikeitimo sumažėja iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio turto padidėja iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio išipareigojimo vertė

8

8-ASIS VAS „NUOSAVAS KAPITALAS“

Ankstesnė VAS redakcija	Nauja VAS redakcija
Naujas punktas	22 ¹ Nurašant ar perleidžiant iš apsidraudimo priemonės atsiradusį finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą arba dėl tikrosios vertės pasikeitimo sumažėjus iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio turto ar padidėjus iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio įsipareigojimo vertei, apskaitoje registruojamas perkainojimo rezervo (rezultatų) sumažėjimas ir pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomas pelnas ar nuostoliai.

9

8 VAS „NUOSAVAS KAPITALAS“

IX SKYRIUS VALSTYBĖS ĮMONIŲ NUOSAVAS KAPITALAS

- Dauguma standarto punktų pakeista atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymą *ir*
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 16 d. nutarimą Nr. 536 „Dėl valstybės ir savivaldybių įmonės turto vertės padidėjimo registravimo įmonės savininko kapitalo ar turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalyse tvarkos aprašo patvirtinimo“.

10

NAUJI 8-OJO VAS SKYRIAI
XII. MAŽOSIOS BENDRIJOS NUOSAVAS KAPITALAS

- Nuosavo kapitalo dalyje parodomi :
  - ✓ mažosios bendrijos narių įnašai,
  - ✓ perkainojimo rezervas (rezultatai),
  - ✓ kiti rezervai
  - ✓ nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).
- Savininkų įnašų sąskaitoje registruojama visa mažosios bendrijos steigimo sutartyje ar akte nurodyta įnašų vertė.
- Bendrijos narių dar nesumokėta dalis apskaitoje registruojama kontrarinėje savininkų įnašų sąskaitoje, kaip iš jų gautini įnašai.
- Balanso kapitalo straipsnyje parodomi iš mažosios bendrijos narių faktiškai gauti įnašai
- Mažosios bendrijos pasitraukusiam nariui gražinamas įnašas ar kompensuojama jo vertė, mažinama apskaitoje užregistruota mažosios bendrijos narių įnašų suma ir nario įnašui proporcinga pelno ar nuostolių dalimi mažinamas nepaskirstytasis pelnas ar nuostoliai.

11

NAUJI 8-OJO VAS SKYRIAI
XIII. NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIŲ
ASMENŲ NUOSAVAS KAPITALAS (1)

- Nuosavo kapitalo dalyje parodomi:
  - ✓ individualios įmonės savininko, tikrosios ūkinės bendrijos ir komanditinės ūkinės bendrijos tikrųjų narių ir komanditorių įnašai,
  - ✓ perkainojimo rezervas (rezultatai),
  - ✓ kiti rezervai
  - ✓ nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)

12

9-ASIS VAS „ATSARGOS“ (1)

- Bendrose nuostatose redakcinio pobūdžio pakeitimai.
- Papildyta nauju 7¹ punktu, kuriame aptartas atsargų registravimas tikrąja atlygio verte, jei už įsigyjamas atsargas bus atsiskaitoma per ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį.
- ✓ Atsargos apskaitoje registruojamos tikrąja atlygio verte, kuri būtų lygi kainai, už kurią jas galima įsigyti atsiskaitant iš karto.
- ✓ Mokėtinos sumos ir tikrosios atlygio vertės skirtumas pripažįstamas palūkanų sąnaudomis per visą atsiskaitymo laikotarpį

13

9-ASIS VAS „ATSARGOS“ (2)

- 8¹ Neatlygintinai gautų (dovanotų) atsargų savikainą sudaro dovanojimo sutartyje ar kitame dokumente nurodyta to turto vertė, kuri negali būti didesnė už grynąją galimo realizavimo vertę, ir su šių atsargų gavimu ir paruošimu parduoti (naudoti) susijusios išlaidos.
- 8² Jei nėra neatlygintinai gautų (dovanotų) atsargų aktyviosios rinkos arba negalima patikimai nustatyti grynosios galimo realizavimo vertės, nemokamai arba už labai mažą kainą gauto turto įsigijimo savikaina yra išlaidų, kurios tiesiogiai susijusios su to turto įsigijimu ir paruošimu parduoti (naudoti), suma.
- 8³ Jei atsargų aktyviosios rinkos nėra arba turto grynosios galimo realizavimo vertės patikimai nustatyti negalima, o neatlygintinai gaunant turtą nepatiriama jokių išlaidų, šio turto įsigijimo savikaina yra lygi nuliui.

14

9-ASIS VAS „ATSARGOS“ (3)

19. Gamybos procesą gali nulemti tai, kad vienu metu gaminama daugiau kaip vienas gaminy, pavyzdžiui, kai gaminami sudėtiniai gaminiai arba vienas iš gaminių yra pagrindinis, o kitas – šalutinis. Kai kiekvieno gaminio išlaidų atskirai nustatyti negalima, jos turi būti paskirstomos racionaliai ir tinkamai. Išlaidos gali būti paskirstomos remiantis, pavyzdžiui, kiekvieno gaminio pardavimo kaina tiek tame gamybos etape, kuriame gaminiai tampa atskiri, tiek gamybai pasibaigus. Jeigu patirtos išlaidos negali būti priskirtos konkrečiam gaminiui, jos pripažįstamos to ataskaitinio laikotarpio, kai jos patiriamos, sąnaudomis.

19¹. Išlaidų, neįtrauktų į gaminių savikainą ir pripažįstamų to ataskaitinio laikotarpio, kai jos patiriamos, sąnaudomis pavyzdžiai:

19¹.1. nepagrįstai didelės medžiagų, darbo užmokesčio arba kitos gamybos išlaidos;

19¹.2. sandėliavimo išlaidos, išskyrus prieš tolesnę gamybos etapą būtinas sandėliavimo išlaidas;

19¹.3. papildomos administravimo išlaidos, nesusijusios su gaminių pristatymu į jų dabartinę vietą ir su jų būkle;

19¹.4. pardavimo išlaidos.

15

KLAUSIMAI TEMAI „ATSARGOS“ (1)

Kaip teisingai apskaityti gaminamos produkcijos atliekas?

- Jei gaminant produkciją atsiranda atliekų ar kitų šalutinių produktų, kurių vertė nereikšminga, tačiau juos galima parduoti, jie įvertinami grynąja galimo realizavimo verte. Ši vertė atimama iš pagrindinio gaminio savikainos.
- Pavyzdžiui
- UAB “A” gamina stalus. Įmonė įsigijo plokštes už 25000 Lt ir visas jas perdavė baldams gaminti. Gautos atliekos parduodamas malkoms, vieno kub. metro kaina 15 litų. Gauta 20 kub. metrų malkų

D 2012 Nebaigta gamyba 25000

K 2011 Žaliavos, medžiagos, sudedamosios dalys ir detalės 25000

D 20xxx Atliekos pardavimui 300

K 2012 Nebaigta gamyba 300

16

KLAUSIMAI TEMAI „ATSARGOS“ (2)

Jeigu atsargos buvo naudojamos penkis ir daugiau metų ir apskaitoje nebuvo nurašytos, ar galima jas nurašyti retrospektyviai šiais metais t.y į praeitų metų nuostolius. Šios atsargos nuvertėję, tačiau vis dar yra naudojamos paslaugoms teikti.

- Atiduotas naudoti inventorių nurašomas iš atsargų sąskaitų ir jo įsigijimo savikaina pripažįstama sąnaudomis.
- Jeigu nustatoma ankstesnių laikotarpių klaida, kad atiduotas naudoti inventorių nebuvo nurašytas iš atsargų sąskaitos, klaida taisoma 7-ojo VAS nustatyta tvarka, tai yra kaip esminė arba kaip neesminė.
- Esminė klaida taisoma retrospektyviai

17

16-ASIS VAS „KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR INVESTICIJOS Į DUKTERINES ĮMONES

- Papildytas XV skyrius dėl informacijos atskleidimo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.
- Bendroji dalis ir apskaitos politikos dalis - rengiama pagal 6-ojo VAS nustatytus reikalavimus
- Pastabose pateikiama 16-ojo VAS, 6-ojo VAS reikalaujama informacija ir kita reikšminga informacija,
- iš 14-ojo ir 15-ojo VAS perkelti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto informacijos ***apie prestižą ir asocijuotąsias įmones atskleidimo reikalavimai.***

18

24-ASIS VAS „ PELNO MOKESTIS“

Iki pakeitimo	Po pakeitimo
<p>16. Atidėtojo mokesčio turto, susijusio su visais įskaitomaisiais laikiniais skirtumais, turi būti parodoma tiek, kiek tikimasi gauti apmokestinamojo pelno, kuriam bus galima panaudoti įskaitomąjį laikinąjį skirtumą, nebent atidėtojo mokesčio turtas atsiranda iš:</p> <p>16.1. <i>neigiamo prestižo dalies, susijusios su būsimaisiais nuostoliais ir sąnaudomis, skaičiuojant mokesčius, nepripažįstamos pajamomis;</i></p> <p>16.2. <i>pirminio turto ar įsipareigojimo pripažinimo sandorio, kuris nėra verslo įsigijimas arba įmonių reorganizavimas jungimo būdu, ir sandorio metu neturi įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamajam pelnui (mokestiniam nuostoliam).</i></p>	<p>16. Atidėtojo mokesčio turto, susijusio su visais įskaitomaisiais laikiniais skirtumais, finansinėse ataskaitose turi būti parodoma tiek, kiek tikimasi gauti apmokestinamojo pelno, kuriam bus galima panaudoti įskaitomąjį laikinąjį skirtumą, nebent atidėtojo mokesčio turtas susidaro pirmą kartą pripažįstant turtą ar įsipareigojimą dėl sandorio, kuris nėra verslo jungimas ir sandorio metu neturi įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamajam pelnui ar mokestiniams nuostoliams.</p>

19

24-ASIS VAS „ PELNO MOKESTIS“

Iki pakeitimo	Po pakeitimo
<p>23. Kai investicijos į dukterines, asocijuotas ar pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį kontroliuojamas įmones balansinė vertė skiriasi nuo jos mokesčio bazės, atsiranda laikinųjų skirtumų. <i>Tokių skirtumų dažniausiai atsiranda, kai investicijos į dukterines, asocijuotas įmones ar pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį kontroliuojamas įmones atskirose finansinėse ataskaitose parodomos taikant nuosavybės metodą, o jų mokesčio bazė lieka tokia pati.</i></p>	<p>23. Kai investicijos į dukterines, asocijuotąsias ar pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamas bendrąsias įmones balansinė vertė skiriasi nuo jos mokesčio bazės, atsiranda laikinųjų skirtumų.</p>

20

24-ASIS VAS „ PELNO MOKESTIS“

Iki pakeitimo	Po pakeitimo
Naujas punktas	27 ¹ . Mokėtinas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis arba jo permoka balanse turi būti pateikti atskirai nuo kito turto ir įsipareigojimų.
Naujas punktas	28 ¹ . Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimas turi būti pateikti atskirai nuo mokėtino ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio ar jo permokos.
Naujas punktas	28 ² . Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimas pripažįstami ilgalaikiais.

21

35-ASIS VAS „ ĮMONIŲ PERTVARKYMAS“

- Papildyta nuostatomis **dėl mažosios bendrijos** pertvarkymo į akcinę ar uždarają akcinę bendrovę, individualią įmonę, tikrąją ūkinę bendriją ir komanditinę ūkinę bendriją.
- Standarto nuostatos papildytos dėl akcinės ar uždariosios akcinės bendrovės, individualios įmonės, tikrosios ūkinės bendrijos ir komanditinės ūkinės bendrijos **pertvarkymo į mažąją bendriją.**

22

37-ASIS VAS „JUNGTINĖ VEIKLA“

Nauja redakcija patvirtinta 2011 gruodžio mėn.
taikoma nuo 2013 -01-01
 2012 m. pakeitimai susiję su aiškinamuoju raštu

Sena redakcija	Nauja redakcija
Investicijos į jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties objektus	Jungtinė veikla
Trys jungtinės veiklos objektai: ✓ bendrai kontroliuojama ekonominė veikla ✓ bendrai kontroliuojamas turtas; ✓ pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį kontroliuojama įmonė	Du jungtinės veiklos objektai: ✓ bendroji ekonominė veikla ✓ bendroji įmonė.

23

38 VAS „NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIŲ ASMENŲ IR MAŽŪJŲ BENDRIJŲ BUHALTERINĖ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS

- Nuo 2013 -01-01 neteko galios 36 VAS “Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinė apskaita ir finansinė atskaitomybė“
- 38 VAS taikomas:
  - tikrųjų ūkinių bendrijų
  - komanditinių ūkinių bendrijų
  - individualių įmonių
  - mažųjų bendrijų ....

..... *buhalterinės apskaitos tvarkymui ir finansinių ataskaitų sudarymui*
- ✓ Pastaba: išskyrus ūkines bendrijas, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės ar uždarnosios akcinės bendrovės.

24

GALIMYBĖ PASIRINKTI.....

- ✓ Mažosios bendrijos ir neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, išskyrus ūkinės bendrijas, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės ar uždarnosios akcinės bendrovės, turi teisę pasirinkti, ar tvarkydamos apskaitą ir sudarydamos finansines ataskaitas vadovausis:
  - tik 38-ojo VAS standarto nuostatomis

ar

  - visais kitais verslo apskaitos standartais

25

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUDĖTIS

Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų

- balansas;
- pelno (nuostolių) ataskaita;
- *nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita*;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Mažųjų bendrijų

- balansas;
- pelno (nuostolių) ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Sudarant tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį taikoma pati ataskaitų sudėtis ir formos

26

APSKAITOS REIKALAVIMŲ SKIRTUMAI .....

- Ankstesnių ataskaitinių laikotarpių apskaitos klaidos, taisomos ataskaitinį laikotarpį
- Ištaisytos klaidos **rezultatas įtraukiamas į tą pačią balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę, kurioje ji ir buvo padaryta.**
- Jei per ataskaitinius finansinius metus buvo pakeista apskaitos politika, tai pagal naują apskaitos politiką **perskaičiuojami ataskaitinio laikotarpio duomenys, o lyginamieji finansinių ataskaitų duomenys neperskaičiuojami.**

27

BALANSAS

Eil. Nr.	TURTAS	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	Ilgalaikis turtas			
I.	Nematerialusis turtas			
II.	Materialusis turtas			
III.	Finansinis turtas			
IV.	Kitas ilgalaikis turtas			
B.	Trumpalaikis turtas			
I.	Atsargos, išankstiniai mokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys			
II.	Per vienus metus gautinos sumos			
III.	Kitas trumpalaikis turtas			
IV.	Pinigai			
	Turto iš viso:			
	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai			
C.	Nuosavas kapitalas			
I.	Savininkų įnašai			
II.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)			
D.	Dotacijos, subsidijos			
E.	Įsipareigojimai			
I.	Ilgalaikiai įsipareigojimai			
II.	Trumpalaikiai įsipareigojimai			
	Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:			

28

i. _____

NEMATERIALUSIS TURTAS (1)

- Nematerialusis turtas - materialios formos neturintis nefinansinis turtas.
- Registruojamas įsigijimo savikaina, kurią sudaro už šį turta sumokėta ar mokėtina pinigų suma
- Negražinamas pridėtinės vertės mokestis gali būti įskaičiuojamas į turto įsigijimo savikainą arba iš karto pripažįstamas veiklos sąnaudomis.
- Palūkanos į nematerialiojo turto įsigijimo savikainą neįskaičiuojamos.
- Amortizuojamas per visą naudingo tarnavimo laiką
- Balanse pateikiamas likutine verte.
- Atnaujinimo, eksploatavimo *ar tobulinimo išlaidos* priskiriamos sąnaudoms tą ataskaitinį laikotarpį, kada jos buvo patirtos.

29

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (1)

- Materialusis turtas, naudojamas prekėms gaminti, paslaugoms teikti, administraciniams tikslams ar nuomai ir atitinka visus šiuos požymius:
  - Įmonė ketina jį naudoti ilgiau kaip vienus metus.
  - Įmonė pagrįstai tikisi ateityje gauti iš turto ekonominės naudos.
  - Įmonė gali patikimai nustatyti turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą
- Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė už įmonės nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vieneto ar vienetų grupės vertę.

30

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (2)

- Registruojamas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, kurią sudaro sumokėta (mokėtina) suma ar kitokio sunaudoto turto vertė, įskaitant su turto įsigijimu ir paruošimu naudoti tiesiogiai susijusias išlaidas, patirtas iki jo naudojimo pradžios.
- PVM į savikainą neįskaičiuojamas, jei jis gražinamas.
- Negražinamas PVM gali būti įskaičiuojamas į turto įsigijimo savikainą arba pripažįstamas veiklos sąnaudomis.
- Pasiskolintų lėšų palūkanos į įsigijimo ar pasigaminimo savikainą neįskaičiuojamos.
- Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo skaičiavimo metodą

31

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (3)

- Balanse pateikiamas likutine verte.
- Remonto, kuris pagerina turto naudingąsias savybes ir (ar) pailgina naudingo tarnavimo laiką, suma didinama šio turto įsigijimo savikaina, pakeičiamas naudingo tarnavimo laikas, jei jis pailgėja
- Pagal finansinės nuomos sutartį gautas ilgalaikis materialusis turtas registruojamas ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje.

32

FINANSINIS TURTAS

- Finansinis turtas skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį.
- Pirminio pripažinimo metu įvertinamas ir registruojamas įsigijimo savikaina.
- Jei finansinis turtas suteikia teisę gauti palūkanų ir jų suma reikšminga, to turto balansinė vertė didinama sukauptomis, bet dar negautomis, palūkanomis.
- Palūkanos kaupiamos visą sutarties laiką ir pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos pajamomis
- Balanse parodomas įsigijimo savikaina.

33

ATSARGŲ APSKAITA

- Registruojamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina
- FIFO arba konkrečių kainų būdas.
- Nuolatinis arba periodiškasis atsargų apskaitos būdas.
- Balanse parodomas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

34

DOTACIJŲ APSKAITA

- Iš valstybės, savivaldybės, užsienio valstybių institucijų
- Dotacija pripažįstama, registruojama apskaitoje ir parodoma balanse, jeigu ji yra faktiškai gauta.
- Dotacija ilgalaikiam turtui -pripažįstama panaudota, kai pradedamas skaičiuoti įsigyto turto nusidėvėjimas
- Dotacijos negautoms pajamoms arba patirtoms sąnaudoms kompensuoti ***panaudojimas parodomas tų laikotarpių ataskaitose, kada patiriamos susijusios sąnaudos ar negaunama pajamų, kurioms kompensuoti dotacija ar jos dalis buvo skirta***
- Neatlygintinai iš kitų asmenų gavus turta, registruojamos kitos veiklos pajamos.

35

ĮSIPAREIGOJIMAI

- Apskaitoje registruojami, kai įsipareigojama sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu turto.
- Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos, ***kurių dar nereikia vykdyti***, įmonės įsipareigojimais nepripažįstami.
- Pirmą kartą pripažįstant, įsipareigojimas registruojamas įsigijimo savikaina.
- Jeigu su įsipareigojimu susijusių mokėtinų palūkanų suma reikšminga, įsipareigojimo vertė didinama sukaupta šio įsipareigojimo palūkanų suma.
- Įsipareigojimo suma mažinama sumokėtomis pagrindinės sumos ir palūkanų dalimis.
- Balanse parodoma įsipareigojimo vertė, atėmus sumokėtą pagrindinės sumos ir palūkanų dalį ir pridėjus sukauptas mokėtinas šio įsipareigojimo palūkanas.
- Palūkanos ir su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis tą laikotarpį, kai jos susidaro.

36

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	Pardavimo pajamos			
II.	Pardavimo savikaina			
III.	Bendrasis pelnas (nuostoliai)			
IV.	Veiklos sąnaudos			
V.	Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)			
VI.	Kita veikla			
VII.	Finansinė ir investicinė veikla			
VIII.	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą			
IX.	Pelno mokesčiai			
X.	Grynasis pelnas (nuostoliai)			

37

PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PRIPAŽINIMAS

- Pajamos pripažįstamos kaupimo principu
- Sąnaudos pripažįstamos taikant kaupimo ir palyginimo principus.
- Statybos ir kitų ilgalaikių sutarčių:
  - ✓ pajamos pripažįstamos atsizvelgiant į darbų įvykdymo lygį.
  - ✓ patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai pripažįstamos pagal šias sutartis uždirbtos pajamos.
- Pelnas ar nuostoliai, pardavus ilgalaikį turta priskiriami kitai veiklai.
- Pelno mokesčio straipsnyje parodomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos.

38

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

(NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIAMS ASMENIMS)

Rodikliai	Savininkų įnašai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
1. Likutis praėjusių finansinių metų pradžioje			
2. Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai)			
3. Savininkų įnašų didinimas (mažinimas)			
4. Paskirstyto pelno išmokos savininkams			
5. Likutis praėjusių finansinių metų pabaigoje			
6. Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai)			
7. Savininkų įnašų didinimas (mažinimas)			
8. Paskirstyto pelno išmokos savininkams			
9. Likutis ataskaitinių finansinių metų pabaigoje			

39

MAŽOSIOS BENDRIJOS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

- Mažosios bendrijos aiškinamajame rašte pateikiama tokia informacija:
  - pavadinimas, kodas, adresas, įregistravimo data, veiklos laikotarpis, jeigu jis yra ribotas, filialų ir atstovybių skaičius.
  - Trumpas veiklos sričių apibūdinimas.
  - Jei ji turi darbuotojų, ataskaitinių finansinių metų ir praėjusių finansinių metų vidutinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą.
  - Kad ji apskaitą tvarko ir finansines ataskaitas sudaro pagal 38-ąjį verslo apskaitos standartą „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“.
  - Jei finansiniais metais buvo keičiama apskaitos politika, trumpas tų pakeitimų apibūdinimas ir priežastys.
  - Iš narių gautinų ir (ar) nariams grąžintinų jų įnašų vertė.
  - *Per ataskaitinį laikotarpį bendrijos nariams avansu išmokėta pelno dalis.*
  - Garantijos pobūdis, suma, jei užtikrinama kito asmens įsipareigojimus ji yra suteikusi garantiją.
  - Kita svarbi informacija.

40

38-OJO VAS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- Neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys (individualios įmonės, tikrosios ūkinės bendrijos ir komandinės ūkinės bendrijos) šį standartą taiko tvarkydamos 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaitą ir sudarydamos 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių atskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.
- Neribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, kuris iki 2013 m. sausio 1 d. taikė kitą konkretaus turto ir įsipareigojimų apskaitos politiką negu nurodyta šiame standarte, nuo 2013 m. sausio 1 d. pradėjęs taikyti šį standartą iki šios datos įsigyto turto ir įsipareigojimų vertės apskaitos registruose nekoreguoja.
- Įmonė, kuri taikė visus verslo apskaitos standartus ir kitą konkretaus turto ir įsipareigojimų apskaitos politiką negu nurodyta šiame standarte, pasirinkusi taikyti šį standartą, iki **pirmos atskaitinio laikotarpio dienos įsigyto turto ir įsipareigojimų vertės apskaitos registruose nekoreguoja.**
- Jei įmonė netaikė verslo apskaitos standartų ir nusprendė apskaitą tvarkyti ir finansines ataskaitas rengti pagal šį standartą, pirmą kartą sudarytose atskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose lyginamosios informacijos pateikti ji neprivalo.

41

KITŲ VAS PAKEITIMAI

Koreguoti VAS	Pakeitimai
2 –asis VAS „Balansas“	Papildytas 2 punktas 2.4.2.5 papunkčiais, kad balanso formas gali taikyti visus VAS taikantys neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys ir mažosios bendrijos
3-asis VAS „Pelno (nuostolių) ataskaita“	Papildytas 2 punktas papildytas 2.4.2.5 papunkčiais, kad pelno (nuostolių) ataskaitos formas gali taikyti visus VAS taikantys neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys ir mažosios bendrijos 2.2 punktas papildytas nuostata, kad žemės ūkio bendrovės, kurios žemės ūkio produkcijai pirminio pripažinimo metu ir biologinio turto apskaitai taiko savikainos metodą, gali taikyti 1 ir 2 prieduose pateiktas formas.
4-asis VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“	Papildytas 2 punktas nauju 4 priedu visus VAS taikantiems neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims

42

Ačiū už dėmesį ☺

43